

**«Прозора як скло» --
проза
Джорджа Орвелла**

1903-1950

До 120-річчя від дня народження видатного англійського письменника

Сучасному читачеві потрібно знати книги Джорджа Орвелла, тому що описана у них дійсність дивовижно нагадує нашу. Тому так вагомо звучать зроблені автором застереження. У творах Д. Орвелла відбилися його погляди на події у суспільно-політичному житті Європи і Росії. Причому авторська позиція не вписується у рамки лівого чи правого руху, що не заважає тим та іншим спиратися на неї у суперечках з опонентами.

Світогляд письменника закладався поступово. Зрозуміти його творчість можна тільки, якщо враховувати факти біографії, які здійснили вплив на його становлення до дійсності.

Справжнє ім'я автора — Ерік Артур Блер. Його батько був колоніальним чиновником, тому майбутній англійський письменник і публіцист народився у Індії 25 червня 1903 року. Отримавши освіту, молодий чоловік працював у Бірмі, але через 5 років звільнився і повернувся до Англії. Це був складний період життя: тяжке становище, нужденність, бродяжництво. Тоді ж відбулося зближення з лівими політичними силами і народився літературний псевдонім Джордж Орвелл. Разом з дружиною письменник вирушив до охопленої громадянською війною Іспанії та приєднався до соціалістів троцькістського спрямування. Побачене там, перш за все боротьба серед керівників лівого руху, сильно похитнуло його віру в соціалістичні ідеали. Через півроку, отримавши важке поранення, він повернувся до Англії переконаним антикомуністом. Під час Другої світової війни вступив до ополчення, писав для британської газети, вів антифашистську програму на Бі-Бі-Сі та створював свої найкращі творіння.

Отриманий досвід вилився у твори про зворотній бік європейського життя («Фунти лиха у Парижі і Лондоні»), громадянське протистояння у Іспанії («Пам'яті Каталонії»), нариси про тяжке становище шахтарів та іншу публіцистику. Однак літературну та громадську славу принесла автору сатира «Скотний двір». Повість письменник завершив у 1945 році. У ній він без окрас висловив свій погляд на події у Радянському Союзі після революції і висловився про безглуздість революційної боротьби. Через 4 роки з'явився роман «1984». Це культова антиутопія, яка, судячи з відгуків про книги Д. Орвелла, буквально перевертає свідомість. У романі показано, до чого призводить тоталітарний шлях розвитку. Про світле, прекрасне майбутнє можна забути. Жорстка державна ієрархія спочиває на фізичному і духовному пригніченні громадян, приниженні людської гідності та свободи. Держава повністю контролює усі сфери існування: політику, економіку, освіту, ЗМІ, особисте життя і навіть думки

людей. У суспільстві панують ненависть і страх. Авторські попередження про небезпеку деяких тенденцій у соціумі поєднані з думками про марність боротьби.

Наприкінці 1936 року Джордж Орвелл вирушив до Іспанії як кореспондент «BBC» і газети «Observer». У складі ополчення лівої Робітничої партії марксистського об'єднання (ПОУМ) він кілька місяців воював на фронті проти франкістів. Навесні 1937-го, в Барселоні, Орвелл потрапив у протистояння між комуністами й анархо-синдикалістською Національною конфедерацією праці, разом із ПОУМ став на бік анархістів. Після закінчення сутичок іспанські комуністи звинуватили в усьому ПОУМ, заборонили її та почали репресії. Орвелл з дружиною самі ледве не стали жертвами таємних розправ агентів НКВС. Джордж був поранений у горло і втратив голос на цілий рік.

Подружжю вдалося втекти з Іспанії, і 1938 року Орвелл опублікував книгу, написану з позицій **антифашизму та антисталінізму**. Письменник протестував проти політичних репресій, здійснюваних іспанськими комуністами, тотальної брехні та наклепів, які поширював проти своїх противників Комінтерн.

Після початку Другої світової війни Джордж Орвелл просився на фронт, але через поранення і підозри на туберкульоз отримав відмову. У листопаді 1943 — лютому 1944 року він пише саме незвичайне для себе твір — казку «Скотний двір». Сатира була настільки відвертим натяком на Сталіна, що казку відмовлялися друкувати і в Англії, і в Америці; опублікована вона була лише в 1945 році.

У 1945 році він почав роботу над романом «1984», який став однією з найбільш знаменитих антиутопій 20 століття про ймовірне розвитку світового співтовариства в тоталітарному напрямку. Саме з роману «1984» вперше стали відомими і використовуваними такі поняття як «мислеступництво», «новояз» і «дворушництво». У червні 1949 року роман «1984» був опублікований в Англії та Америці, а через півроку, 21 січня 1950 року, Джордж Орвелл помер від туберкульозу.

Книги Джорджа Орвелла, видані в Україні

Джордж Орвелл (Ерік Артур Блер) (1903 — 1950) — всесвітньо відомий англійський письменник.

Орвелл зростав у аристократичній, але бідній сім'ї, і після закінчення навчання виїхав з Англії до її східних колоній, де служив у поліції. Розчарувавшись в системі, пішов у відставку, жив у Лондоні, потім у Парижі, де заробляв миттям посуду, набирався досвіду й вражень, що пізніше наповнять його романи й есе. За його словами, він «покутував колоніальний гріх»: «Я свідомо бажав стати на місце тих, кого вільно або невільно принижував п'ять років, хотів стати жертвою і невдахою. Думка про життєвий добробут, навіть найскромніший, була мені тоді огидна».

Електронна книга Повість «У злиднях Парижа і Лондона» автобіографічна, автор мав на меті привернути увагу суспільства до бідності, що існує у таких заможних містах.

Повість була видана 1933 року. Це перший великий твір письменника і він тут вперше використав псевдонімом «Джордж Орвелл».

Криза середнього віку підкрадається раптово і непомітно, а потім раптово виявляється, що більшість років твого дорослого життя насправді позбавлені будь-якого сенсу, а найщасливіший період заховався у минулому, у твоєму дитинстві, до якого тобі вже не дістатися і спогади про яке все дужче тебе проймають. Саме так відчувається герой роману «Ковток повітря» коли зрозумів, що в його житті щось не так, а насправді – все. Це спонукає його вирушити в уявну і реальну мандрівку до світу свого дитинства – єдиного місця, де він колись був щасливий. Звісно ж, подібні подорожі до витоків колишнього життя і колишньої власної ідентичності майже ніколи не мають успіху. Тим часом світ завис над прірвою нової великої війни, залишаються лічені місяці колишнього спокійного життя – в небі все частіше пролітають величезні чорні бомбардувальники, провіщаючи безповоротні, стрімкі і страшні зміни.

Притча, сповнена гіркої іронії і сарказму. Трагікомічна історія спільноти тварин, що зважилися позбутися пригноблення людьми, і потрапила під бузувірську владу свиней.

Такий є «Колгосп тварин» Джорджа Орвелла.

У повісті зображена еволюція спільноти наївних революціонерів-тварин, які вигнали з ферми її власника — невдачу містера Джонса: еволюцію від романтичної свободи і рівності до диктатури підступного і корисливого кнур на прізвисько Наполеон.

У повісті Орвелл показав переродження революційних принципів і програм, тобто поступовий перехід від ідей загальної рівності і побудови утопії до диктатури і тоталітаризму.

«Колгосп тварин» від початку сприймався як алегорія на революцію 1917 року і наступні події в Росії.

Але скільки після того аж до наших днів у світі сталося переворотів різного ґатунку, які наче на копії розмножили трагічний для народів перебіг подій, описаний Орвеллом.

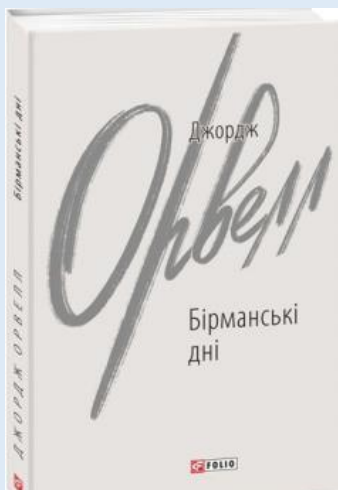

1984. Графічний роман. Нове прочитання класичної антиутопії. Яскравіші враження від зображених подій.

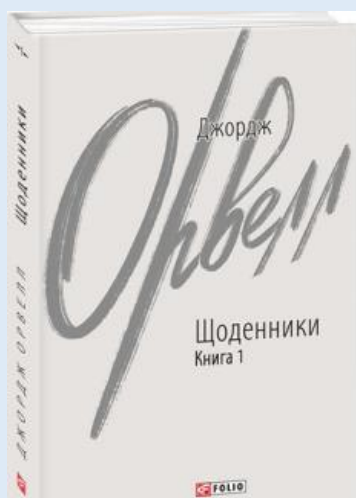
Ще більш моторошно від їхньої життєвості.

Вінстон Сміт — рядовий партійний функціонер у тоталітарній державі, робота якого полягає в тому, щоб переписувати історію, підганяючи її під поточні потреби. Проте прагнення Вінстона до правди змушує його таємно повстати проти уряду. Він заводить заборонений роман з одностудимцею Джулією, і вони вступають у Братство — групу опозиціонерів. За парюю пильно стежать. Власне, плакати по всьому місту попереджали: «Великий Брат стежить за тобою». Антиутопія «1984» — роман застереження, який особливо сучасно звучить сьогодні, коли авторитарна влада, що давно мала зостатися в минулому, знову починає наступ на демократію. Сатирична казка «Колгосп тварин», у якій прозоро читається натяк на тоталітарну Росію, увійшла в сотню найкращих англомовних творів.

Книги Джорджа Орвелла, які вийшли в м. Харкові
у видавництві «Фоліо»

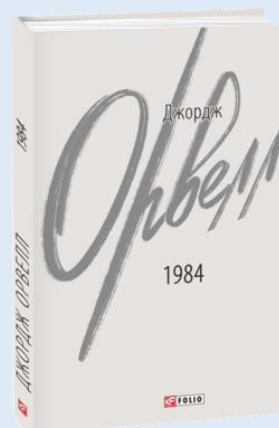
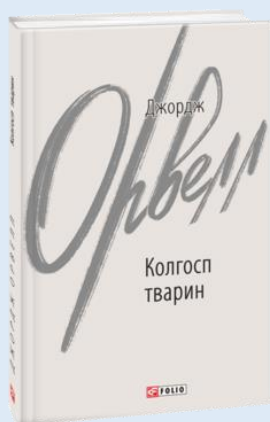
Роман «Бірманські дні» був опублікований 1934 року. Автор описує своє життя на службі в колоніях Британської імперії, використовує реальні події у вигаданій історії. Дія роману відбувається у 1920-х роках в імперській Бірмі, у вигаданому місті. Герої роману — англійці-колоністи, які ставлять себе вище за аборигенів, але займаються дрібними чварами і місцеві жителі, що на вигляд європеїзувалися, але всередині залишилися «таємничим сходом», недоступним розумінню британців. У центрі твору — трагічна доля англійця, який втратив віру в Імперію

Джордж Орвелл (1903 — 1950) все життя ретельно вів щоденники, записував начерки творів, робив побутові нотатки. Щоденники, по суті, описують його життя і думки упродовж багатьох років. До нас дійшло одинадцять таких щоденників. Декілька зошитів із записами було втрачено після поліцейного обшуку в барселонському готелі. Дослідники вважають, що частина щоденників могли згодом потрапити в архіви КДБ, агенти якого стежили за Орвеллом у різних країнах. У щоденниках відверто розповідається про життя письменника, його спостереження за природою та сучасними політичними подіями. Орвелл вів записи одночасно у різних зошитах. У першому томі представлено щоденникові записи з 1931 до 1940 року.

Книга «Вшанування Каталонії», написана Джорджем Орвеллом (1903 — 1950) з власного досвіду участі в громадянській війні в Іспанії на боці республіканців, — одна з найправдивіших розповідей про ту війну. Наприкінці 1936 року Джордж Орвелл вирушив до Іспанії як кореспондент «BBC» і газети «Observer». У складі ополчення лівої Робітничої партії марксистського об'єднання (ПОУМ) він кілька місяців воював на фронті проти франкістів.

Бібліотека ОІППО

червень 2023 р.